

Handelingsprotocol Veilige School

Voortgezet Onderwijs & Middelbaar BeroepsOnderwijs Bergen op Zoom

Bergen op Zoom, maart 2013

Voorwoord

Landelijk wordt het opstellen van gezamenlijke afspraken ten aanzien van het realiseren van een Veilige School gestimuleerd vanuit het Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In 2006 sloten de gemeente Bergen op Zoom en de scholen uit het voortgezet onderwijs het convenant Veilige School af. Dit convenant bevat vooral procedurele informatie (zie de bijlage voor dit convenant).

Gemeente en de directies van de scholen constateerde dat het bestaande convenant Veilige School een aanvulling behoefte in de vorm van een handelingprotocol. In dit handelingsprotocol zijn gezamenlijke afspraken gemaakt omtrent de beleidsvorming en beleidsuitvoering ten aanzien van veilige scholen in de gemeente Bergen op Zoom. Dit handelingsprotocol richt zich op (de leerlingen van) scholen in het voortgezet onderwijs en het MBO, gevestigd in de gemeente Bergen op Zoom.

Per veiligheidsonderwerp wordt de algemene en de juridische definitie gegeven, gevolgd door een toelichting. Daarnaast worden de te nemen maatregelen voor de onderwijsinstelling en de politie beschreven.

Eenduidige afspraken zijn niet altijd per onderwerp te maken. Iedere jongere is uniek en bevindt zich in een unieke situatie. Het is belangrijk om maatwerk te leveren per incident, daartoe is het noodzakelijk te weten waar elkaars verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen. Dit handelingsprotocol geeft daarbij richting. Om daadwerkelijk tot maatwerk te komen is het belangrijk om met elkaar te communiceren, welke aanvliegroute wordt gekozen en welke verwachtingen mag je van elkaar hebben met uiteraard inachtneming van ieders verantwoordelijkheid en bevoegdheid. Als bijlage is bij dit handelingsprotocol een overzicht opgesteld van functionarissen werkzaam in Bergen op Zoom met bijbehorend telefoonnummer. De huis- en gedragsregels per school zijn buiten dit handelingsprotocol gelaten, deze staan per school vermeld in de schoolgids.

Scholen die dit handelingsprotocol volgen en actief beleid voeren in het realiseren van een Veilige School krijgen het keurmerk Veilige School uitgereikt door de burgemeester. Met dit keurmerk laten scholen zien dat zij een veilige omgeving bieden waar leerlingen zich op hun gemak voelen, kunnen leren en vrienden kunnen maken. Ook voor het welbevinden van de personeelsleden van de scholen is een veilige werkplek van groot belang. Voor het ontvangen van het keurmerk Veilige School is elke school verplicht om een incidentregistratie bij te houden.

Dit handelingsprotocol wordt jaarlijks gemonitord, geëvalueerd en geactualiseerd door de werkgroep Veilige School (zie voor de punten die worden gemonitord pagina 27 van dit handelingsprotocol). Deze werkgroep bestaat uit een afvaardiging van het Stedelijk Overleg, de gemeente en de politie. Tevens richt deze werkgroep zich op de doorontwikkeling van de Veilige School door een vertaling te maken richting primair onderwijs en de regio gemeenten. Ook zorgt deze werkgroep ervoor dat de gegevens in dit handelingsprotocol actueel blijven. Daarnaast stelt zij de agenda op voor het bestuurlijk overleg en adviseert zij het bestuurlijk overleg. Het bestuurlijk overleg vindt eens per jaar plaats en bestaat uit de burgemeester, de verantwoordelijk portefeuillehouders, de directeuren van de scholen, het Openbaar Ministerie, de politie en een (ambtelijke) afvaardiging uit de werkgroep. De werkgroep en het bestuurlijk overleg kan ook worden gebruikt als platform om ervaringen met elkaar uit te wisselen naar aanleiding van een incident.

Maart 2013

Gemeente Bergen op Zoom
Politie West-Brabant
Openbaar Ministerie
Scholen (locaties Bergen op Zoom)
- Roncalli
- Juvenaat

- RSG 't Rijks
- Mollerlyceum en ZoomMAVO (OMO Scholengroep BOZ e.o.)
- Het Kwadrant
- Prinsentuin (ROC West-Brabant)
- Bergs VMBO (ROC West-Brabant)
- Internationale schakelklas (ROC West-Brabant)
- Aventurijncollege
- De Kameleon

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	p. 3
Inleiding	p. 4
1. Agressie en geweld	p. 6
1.1. Fysieke agressie	p. 6
1.2. Verbale agressie (digitaal pesten)	p. 7
1.3. Wapenbezit	p. 9
2. Diefstal	p. 11
3. Drugsbezit, -gebruik en -handel en alcoholgebruik- en bezit	p. 13
4. Vernieling en baldadig gedrag	p. 15
4.1. Vandalisme	p. 15
4.2. Vuurwerkbezit en – handel	p. 16
4.3. Ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein	p. 17
5. Zorg	p. 19
5.1. Seksuele intimidatie (loverboys)	p. 19
5.2. Melding seksueel geweld	p. 20
5.3. Schoolverzuim	p. 22
Aansluiting scholen op gemeentelijke zorgstructuur	p. 26
Monitoring handelingsprotocol	p. 27
Bijlagen	p. 28
Bijlage 1	Overeenkomst De veilige VO School Bergen op Zoom
Bijlage 2	Overzicht verboden wapenbezit
Bijlage 3	Belangrijke namen en telefoonnummers

Bijlage 4 Stroomschema en communicatie

Inleiding

In dit handelingsprotocol staat beschreven welke stappen er gezet dienen te worden wanneer grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt op school. Communicatie vooraf met betrokken organisaties over de gewenste aanvliegroute, verantwoordelijkheden en verwachtingen is belangrijk om te komen tot individueel maatwerk. In de bijlage staat contactinformatie over de verschillende organisaties en functionarissen. Ook staat hier de wijkagent per school vermeld.

Schooltraject versus strafrechtelijk traject

Bij veel onderwerpen die in dit handelingsprotocol wordt besproken zijn er vaak twee trajecten van toepassing op de dader en of het slachtoffer. Het ene traject bestaat uit de maatregelen die de school neemt richting dader en slachtoffer. Het tweede traject is strafrechtelijk van aard en bestaat uit de maatregelen die het Openbaar Ministerie (OM) neemt. Mocht er bijvoorbeeld sprake zijn van fysieke agressie, dan kan het zijn dat de school besluit om de dader tijdelijk te schorsen van school, het OM kan ook een strafrechtelijk traject ingaan. Dat de jongere in dit voorbeeld al straf heeft gekregen staat los van een strafrechtelijke veroordeling. Beide trajecten zijn volledig van elkaar gescheiden.

Tot slot: Wanneer de politie een leerling komt ophalen voor verhoor in verband met een mogelijk vergrijp, dan is de politie verplicht om de ouders hierover te informeren. De school mag dit ook doen, omdat de leerling op dat moment onder de verantwoordelijkheid van de school valt. Gezamenlijk (politie en school) de ouders informeren heeft de voorkeur.

Het OM is voorzitter van het Justitieel Casus Overleg (JCO) in het Veiligheidshuis. Alle jongeren die worden verdacht van een strafbaar feit, worden in dit overleg besproken. Wanneer er inderdaad sprake is van een strafbaar feit dan ligt de primaire verantwoordelijkheid, de vervolging van de dader, bij het OM. In verband met de Wet op de privacy mag het OM geen inhoudelijke informatie over de jongere uitwisselen richting de school, ook niet wanneer een jongere daadwerkelijk het justitiële traject ingaat. Het is aan de jongere zelf of de ouders in hoeverre zij de school informeren over het strafrechtelijke traject. Wel kunnen scholen contact opnemen met de jeugd parketsecretaris van het OM wanneer zij procedurele vragen hebben over een casus (zie de bijlage voor de contactgegevens).

Strafbaar feit

Als er sprake is van een strafrechtelijk onderzoek, dan heeft elke aangehouden minderjarige verdachte recht op rechtsbijstand van een advocaat en recht op aanwezigheid van een vertrouwenspersoon. In alle gevallen worden de ouders/ verzorgers in kennis gesteld van de aanhouding door de politie. Een strafbaar feit is onder te verdelen in een overtreding of een misdrijf.

Een overtreding

Overtredingen zijn: APV overtredingen, overtredingen uit het wetboek van strafrecht (zoals baldadigheid, zich bevinden op verboden grond, etcetera), overtredingen uit de Wet Wapens en Munitie (bijvoorbeeld dragen van een keukenmes op straat), overtredingen uit de Opiumwet (bijvoorbeeld jointje roken). Maar overtredingen omvatten vaak ook lichtere ordeverstoringen: gedrag dat de rechtsorde geld kost (rommel maken), of gewoon erg irritant is (hondenpoep, openbare dronkenschap). Op een overtreding staat maximaal één jaar hechtenisstraf. Daarnaast zijn pogingen tot overtreding niet strafbaar en wordt een overtreding door de kantonrechter afgehandeld, in plaats van door de rechtbank.

Een misdrijf

Misdrijven zijn ernstigere inbreuken op de rechtsorde en omvatten rechtstreekse inbreuken op andermans rechten en inbreuken tegen de private of publieke rechtsorde. De meest voorkomende misdrijven onder jongeren zijn: openlijke geweldpleging, vernieling, mishandeling, bedreiging, (winkel)diefstallen en inbraken. Misdrijven die minder vaker onder de jeugd voorkomen, maar wel onder deze categorie vallen zijn: zedenmisdrijven, brandstichting, moord/ doodslag en afpersing. De hoogte van de straf is per delict vastgesteld. In geval van jongeren geldt een afwijkend strafregiem, wat betekent dat jongeren boven de 16 jaar maximaal 24 maanden detentie kunnen krijgen en jongeren onder de 16 jaar, 12 maanden jeugddetentie.

Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Halt

Raad voor de Kinderbescherming

In dit document wordt regelmatig verwezen naar de Raad voor de Kinderbescherming. De taak van de Raad in dit geval is dat zij een strafadvies opstelt richting het OM rondom een casus¹.

Bureau Halt

'Jongeren van 12 tot 18 jaar, die door de politie zijn aangehouden voor bijvoorbeeld vernieling, (winkel)diefstal of overlast met vuurwerk kunnen de keus krijgen: naar de officier van justitie of naar Halt. Via een Halt-afdoening kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het OM. Voor een succesvolle Halt-afdoening is het nodig dat:

- de jongere en zijn ouders instemmen met deelname;
- de jongere de gemaakte afspraken volledig nakomt;
- er geen sprake is van ernstige, achterliggende problematiek.

De vernieuwde Halt-afdoening

Halt heeft, in samenwerking met ketenpartners, de Halt-afdoening vernieuwd. Vanaf 1 januari 2010 wordt de nieuwe aanpak ingezet. Belangrijkste elementen zijn een grotere ouderbetrokkenheid, verplicht excuus aanbieden en nog intensiever contact met de jongere.

Betrokkenheid van ouders

Nieuw bij Halt is de intensieve samenwerking met ouders. Ouderbetrokkenheid werkt positief op het leerproces van de jongeren. Ouders worden dan ook vanaf het eerste moment -na doorverwijzing door politie- door Halt bij het proces betrokken. De ouders worden door Halt ondersteund in hun vaardigheden om strafbaar gedrag van hun kind in de toekomst te helpen voorkomen. Aan ouders wordt gevraagd om intensief mee te werken bij het excuus aanbieden en de schadebemiddeling.

Excuus aanbieden

In de nieuwe werkwijze is excuus een verplicht onderdeel. Halt oefent dan ook met de jongere en betreft daar de ouders van de jongere bij. Excuus aanbieden blijkt voor jongeren geen eenvoudige opgave.

Schade vergoeden

Wie schade heeft geleden moet genoegdoening krijgen. De jongere is verantwoordelijk voor zijn eigen gedrag en moet -naast excuus aanbieden- ook de gemaakte schade vergoeden. Halt begeleidt en bemiddelt daarbij.

Justitiële documentatie

Een positief afgeronde Halt-afdoening wordt niet opgenomen in de justitiële documentatie. Een jongere krijgt dus geen 'strafblad' (officieel bestaat deze term niet meer). Als een jongere een Halt-afdoening weigert of niet afrondt en zijn zaak wordt doorgestuurd naar de officier van Justitie, dan volgt over het algemeen wel opname in de justitiële documentatie.

¹ De Raad voor de Kinderbescherming is ook verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van een taakstraf (leer-werkstraf)

Politiregisters

De Halt-afdoening wordt wel opgenomen in de politieregisters (ook als een jongere een Halt-afdoening weigert).

Het komt voor dat dit problemen geeft voor jongeren die solliciteren bij bijvoorbeeld politie, marechaussee of bij een beveiligingsorganisatie. Doorgaans worden de gegevens bij de politie over Halt-afdoeningen zeven jaar bewaard.

Verklaring omtrent het Gedrag (VOG)

Een Halt-afdoening is geen beletsel voor het afgeven van een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG).

In de komende paragrafen vindt u per onderwerp meer informatie. Zoals is gezegd eindigt dit handelingsprotocol met een overzicht van de contactgegevens van diverse functionarissen die betrokken zijn in de jeugdhulpverlening en de jeugd strafketen in Bergen op Zoom. Deze mensen zijn voor u het aanspraakpunt mocht zich een incident voordoen op school.

1. Agressie en geweld

1.1. Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan: het uitoefenen van enig feitelijk geestelijk of lichamelijk geweld op het lichaam van een ander. Hiervan is ook sprake wanneer er langdurig geestelijk of lichamelijk geweld door één of meerdere leerlingen tegen een medeleerling wordt uitgeoefend. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. (Digitaal) pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester.

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken. Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijvoorbeeld opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art. 302 WvS) idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk, al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijvoorbeeld botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens drie).

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Toelichting

Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling niet bestaat uit een meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis, (bijvoorbeeld klap mat vlakke hand op rug) verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling zelf op deze gedraging reageert.

Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijvoorbeeld compleet in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Bedenk dat fysiek geweld veelal dient om een ander naar zijn hand te zetten (te onderwerpen) en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Het kan een inleiding zijn voor intimidatie (zie verbale agressie, paragraaf 1.2.). Afgezien van fysieke gevolgen (pijn/ letsel) en aantasting van persoonlijke vrijheden komt een slachtoffer vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook **nooit** getolereerd worden.

Slachtoffers van geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor een strafrechtelijke aanpak een aangifte nodig. Een duidelijke stelling name van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Afspraak is dat er altijd aangifte wordt gedaan wanneer het gaat om een ernstige bedreiging/ letsel. Justitie behoudt zich het recht voor om zonder aangifte ambtshalve vervolging in te stellen. Bij meer dan gering letsel vooraf altijd telefonisch overleg tussen de contactpersonen van de school en de politie/ wijkagent (zie de bijlage voor de contactgegevens).

Geen aangifte bij de politie

- overleg tussen de contactpersonen van de school en de politie (zie de bijlage);
- wees alert op mogelijke angst bij aangever/ benadeelde;
- melden bij contactpersoon school;
- school geeft hulp aan benadeelde en neemt contact op met de ouders;
- terugkoppeling met contactpersoon politie;
- interne maatregelen tegen de dader / toepassen sanctiestructuur.

Wel aangifte bij de politie

- ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd door de school/ politie;
- hulp aan aangever / benadeelde (slachtofferhulp);
- slachtoffer ondersteunen bij doen van aangifte en aangifte opmaken;
- schadebemiddeling;
- afhandeling van de verdachte: Justitie, melding Raad voor de Kinderbescherming (niet Halt gezien de ernst van het feit);
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- terugkoppeling met de contactpersoon van de school;

- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

- de zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met het OM (altijd besproken in het JCO);
- tegen de verdachte kan proces verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT verwijzing niet mogelijk);
- ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

1.2. Verbale agressie (digitaal pesten)

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan: het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk zal moeten worden herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester.

Juridische definitie

Bedreiging met een misdrijf (art. 285 WvS)

Bedreiging met openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen, enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht, verkrachting, feitelijke aanranding van de eerbaarheid, enig misdrijf tegen het leven gericht, gijzeling, mishandeling, brandstichting.

Intimidatie (art. 284 WvS)

Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven (ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld).

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art. 137c t/m f WvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Indien verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus zonder middel dat de bedreiging/ intimidatie kracht bij zet) en er geen sprake is van een structureel karakter, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedraging zelf sanctioneert. Let op: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Daarom verdient het aanbeveling dat de school dit zelf aanpakt. De politiecontactpersoon (wijkagent) kan voor advies worden benaderd. Interne maatregelen van de school tegen de dader kunnen variëren van lichte schorsing tot verwijdering.

Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan dient de politie gewaarschuwd te worden. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter.

Bedreiging/ intimidatie dient vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook **nooit** getolereerd worden.

Slachtoffers van verbaal geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is voor strafrechtelijke aanpak vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen onderwijsinstelling

Ten aanzien van (digitaal) pesten heeft de school een preventieve aanpak. In dit kader is in Bergen op Zoom een zogenaamd internetprotocol ontwikkeld. Dit protocol wordt door PO en VO-scholen als zodanig gehanteerd. Dit is een geïntegreerde aanpak met niet alleen een programma voor de leerlingen maar ook aandacht voor de rol die de ouders, docenten en overig personeel kunnen spelen bij het voorkomen van pesterijen. Ook Halt heeft een speciaal programma digipesten ontworpen dat door scholen kan worden ingekocht om digitaal pesten tegen te gaan.

Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door de mentor. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren komen sancties in beeld. Wanneer het om een strafrechtelijke aanpak gaat, zal de school de situatie inschatten om daarna te bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Geen aangifte bij de politie

- overleg tussen de contactpersonen van de school en de politie;
- wees alert op mogelijke angst bij aangever / benadeelde;
- melden bij contactpersoon school;
- hulp aan aangever/ benadeelde en contact opnemen met de ouders/ verzorgers;
- terugkoppeling met contactpersoon politie;
- interne maatregelen tegen de dader/ toepassen sanctiestructuur;
- ouders informeren.

Wel aangifte bij de politie

- ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- aangifte opmaken;

- hulp aan aangever/ benadeelde (slachtofferhulp);
- slachtoffer ondersteunen bij doen van aangifte;
- schadebemiddeling;
- afhandeling van de verdachte (Justitie of Bureau Halt, melding Raad voor de Kinderbescherming);
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- terugkoppeling met de contactpersoon van de school;
- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

- de zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met OM (besproken in het JCO);
- tegen verdachte kan proces verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT verwijzing niet mogelijk, behalve wanneer er sprake is van belediging en digipesten, indien zij eenvoudig en licht van aard zijn);
- ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

Digitaal pesten

'Internet, msn, chatboxen, twitter en sms zijn communicatiemiddelen die inmiddels nauwelijks meer weg te denken zijn uit de leefwereld van kinderen. Over het algemeen hebben kinderen hier veel leuke ervaringen mee, maar soms gaat het fout. Chatboxen, msn en sms kunnen een bron van pesterijen zijn. Deze vorm van pesten wordt ook wel digitaal pesten of online pesten genoemd. Onder digitaal pesten wordt verstaan:

- iemand een gemene e-mail of sms sturen;
- iemand uitschelden of belachelijk maken per e-mail, op MSN, in een chatbox of per sms;
- iemand een dreig mailtje of dreig sms sturen;
- foto's van iemand anders op internet zetten;
- een msn-bom versturen (het versturen van ontzettend veel berichten tegelijk aan één persoon. Hierdoor kunnen bij die persoon programma's op de computer vastlopen en is hij of zij heel lang bezig om alle berichtjes te verwijderen);
- iemand opzettelijk een virus versturen.
- gehackt worden (een hacker kan de computer onbruikbaar maken of aan privé informatie komen).

Tips voor leerkrachten

- neem digitaal pesten serieus!;
- praat met uw leerlingen over de leuke en de minder leuke kanten van internet. Bespreek ook wat uw leerlingen kunnen doen om pesten te voorkomen of te stoppen;
- eventueel kunt u met uw leerlingen een "persoonlijk" internetprotocol opstellen waarin staat beschreven wat uw leerlingen wel en niet mogen doen op internet (dit als aanvulling en verbijzondering van het in Bergen op Zoom al bestaande internetprotocol);
- de school kan ervoor zorgen dat MSN en andere toepassingen die niet direct het onderwijs dienen, niet toegankelijk zijn op de computers van de school;
- neem contact op met de ouders van de dader en slachtoffer wanneer er sprake is van digitaal pesten.

Aangifte doen bij de politie

(Digitaal) pesten kan zo hardnekkig zijn dat het stalken wordt genoemd, dit is strafbaar.

1.3. Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven. Zie de bijlage voor een overzicht van verboden wapens.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie (WWM) omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Deze wapens zijn specifiek geclassificeerd in de WWM, namelijk als wapens die een zodanige gelijkenis vertonen met een echt wapen dan zijn ze voor bedreiging/ afdreiging geschikt (Cat 1 onder 7). Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/ voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen valmessen e.d.) alsmede voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer je bijvoorbeeld een honkbalknuppel of een keukenmes bij je hebt of in je buddyseat van je brommer) in bezit te hebben of als wapen te hanteren. Interne maatregelen van de school tegen de dader kunnen variëren van lichte schorsing tot verwijdering. Het standpunt dient te zijn dat de school, wat voor wapen dan ook, **niet** aan wilt treffen bij een leerling.

In geval de onderwijsinstelling kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en bedoelde voorwerpen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politiecontactfunctionaris (wijkagent) kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Geen aangifte bij de politie

Niet van toepassing wanneer het om wapenbezit gaat, er dient **altijd** aangifte te worden gedaan.

Wel aangifte bij de politie

- ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- aangifte opmaken;
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- terugkoppeling met de contactpersoon van de school;
- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

- tegen de verdachte wordt proces verbaal opgemaakt;
- verdachte wordt besproken in het JCO;
- ouders verdachte worden geïnformeerd.

2. Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven.

Juridische definitie

Eenvoudige Diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Het verkopen van een goed, valt onder het als heer en meester beschikken.

Gekwalificeerde Diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

idem 310/311 Sr indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapting op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort

Afdreiging (art. 318 WvS)

idem 317 Sr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en Heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheilig: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijvoorbeeld het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding en cd's waarvan vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Toelichting

In geval van een incidentele kleine diefstal, waarbij geen kwalificaties als bedoeld in 311/312/317/318 Sr voorkomen en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedragingen zelf sanctioneert. Interne maatregelen van de school tegen de dader kunnen variëren van lichte schorsing tot verwijdering. Hierbij is er wel een verschil of er iets van school wordt gestolen of van een derde. De derde wil wellicht wel aangifte doen en heeft hier ook de mogelijkheid toe.

Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien wordt voldaan aan één van de kwalificaties genoemd in de artikelen 311/312/317/318 Sr., dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de onderwijsinstelling naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). De aangever benadeelde neemt zelf de beslissing of aangifte bij de politie wordt gedaan. Indien onduidelijkheid over een incident bestaat, kan vooraf telefonisch overleg plaatsvinden tussen de contactpersonen van de school en de politie

Geen aangifte bij de politie

- melden bij de contactpersoon van de school;
- hulp aan aangever / benadeelde;
- bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed;
- terugkoppeling met contactpersoon politie;
- interne maatregelen tegen de dader / toepassen sanctiestructuur.

Wel aangifte bij de politie

- ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- aangifte opmaken;
- hulp aan aangever / benadeelde (slachtofferhulp) / ondersteunen bij doen van aangifte;
- schadebemiddeling (ingevolge de Wet Terwee);
- afhandeling van de verdachte (Justitie of Bureau Halt, melding Raad voor de Kinderbescherming);
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- terugkoppeling met de contactpersoon van de school;
- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

- tegen de verdachte kan proces verbaal worden opgemaakt;
- indien aan criteria voldaan wordt, wordt de verdachte naar HALT verwezen (voor criteria zie de inleiding, p. 4);
- in teruggave of schadevergoeding gestolen goed wordt bemiddeld;
- ouders dader en slachtoffer worden geïnformeerd.

3. Drugsbezit, -gebruik en -handel en alcoholgebruik en -bezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van alcohol en/ of drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in/ verstrekken van drugs of deze medicijnen is verboden. De scholen hebben dit als huisregel in het schoolreglement opgenomen. Hierin zijn sancties opgenomen, een ieder weet wat hem te wachten en te doen staat wanneer een regel overtreden wordt. Het reglement bevat regelgeving ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs. Interne maatregelen van de school tegen de dader variëren van lichte schorsing tot verwijdering.

Juridische definitie

De bij de wet verboden drugs en de gedragingen die met betrekking tot deze drugs verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Opiumwet. Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de drank en horeca wetgeving. Bezit van drugs (soft- en harddrugs) is bij wet verboden. Voor minderjarigen geldt voor drugs een zero-tolerancebeleid. Dus ook kleine gebruikers hoeveelheden zijn verboden.

Toelichting

Standpunt dient te zijn dat jongeren geen drugs bij zich dienen te hebben en/ of te gebruiken. Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/ bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op **nul** gesteld worden, inhoudende dat harddrugs in het geheel niet getolereerd worden.

Sinds september 2009 is het gedoogbeleid beëindigd in de gemeente Bergen op Zoom. Bureau Beke² monitort het gewijzigd cannabisbeleid en noemt als een van de speerpunten dat er aandacht besteed dient te worden aan enkele (Marokkaanse) jeugdgroepen die zich bezighouden met de handel in soft drugs. Deze groepen trekken andere jongeren aan die zich tot deze 'lifestyle' voelen aangetrokken en daarmee dreigen af te glijden naar hardere vormen van criminaliteit. Gemeente, politie en OM onderschrijven dit speerpunt. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: Indien jongeren cannabis voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld. Registratie door de politie van drugsbezit en/ of (vermoedelijke) betrokkenheid bij drugshandel is noodzakelijk om de jeugdcriminaliteit en de verwevenheid in handel in softdrugs in kaart te brengen. Op basis hiervan wordt preventief en repressief beleid en een aanpak ontwikkeld.

De onderwijsinstelling verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen de schoolgebouwen of het terrein van de onderwijsinstelling te brengen. In geval de onderwijsinstelling kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/ medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor **geen** schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

² M.W.A. Beke, E. van de Torre, *Drugsscan Bergen op Zoom – Roosendaal, Beke Advies, COT en Lokale Zaken: april 2010.*

Maatregelen onderwijsinstelling ten aanzien van bezit en gebruik van drugs

- gebruik van alcohol melden bij mentor/ leerjaarcoördinator;
- gebruik en bezit van drugs melden bij mentor/ leerjaarcoördinator en politie.

Maatregelen politie

- bij voorhanden hebben van softdrugs registratie in BVH (= systeem Basisregistratie Handhaving);
 - bij een enkele joint zonder verder problematiek verbaliseren op basis van de Opiumwet, artikel 3 juncto 11 lid 1 (overtreding), met een verwijzing naar Halt of eventueel gang naar de Kantonrechter;
 - bij verslavingsproblematiek verbaliseren op grond van de OW en eventueel door naar de Kinderrechter om daar een op de verslavingsproblematiek gerichte interventie in te zetten.
- politie stelt ouders in kennis.

Voorlichting over drugsbezit, -gebruik en -handel en alcoholgebruik

De afgelopen jaren heeft de gemeente Bergen op Zoom een hoge prioriteit gegeven aan het verder vormgeven en versterken van het jeugdbeleid. Hiervoor is een nauwe samenwerking nodig tussen de overheid en instanties. Een goede samenwerking bevordert immers een samenhangend, sluitend 'keten' aanbod dat antwoord biedt op de vragen en behoeften van alle jeugdigen en hun ouders in de gemeente. Als het gaat om voorlichting over drugs- en alcohol gebruik dan is Novadic-Kentron het expertisecentrum op het gebied van gebruik van middelen, verslaving en verslavingszorg. Novadic-Kentron heeft een afdeling preventie, voorlichting en advies. Deze afdeling draagt bij aan een gezonde en reële kijk op gebruik van genotmiddelen. In een persoonlijk gesprek kijkt Novadic-Kentron met u mee hoe tot een passend maatwerk voor uw school gekomen kan worden. Onder de vlag van het preventieprogramma 'gezonde school en genotmiddelen' kan preventief beleid ontwikkeld worden (zie voor contactgegevens de bijlage).

Courage richt zich op de bestrijding van drugscriminaliteit en drugsoverlast. In het project Courage leveren alle samenwerkende instanties informatie aan over personen en panden. Hierdoor is er goed zicht op daders, het netwerk waarin hij/ zij verkeert en van risicogroepen die dreigen af te glijden naar het criminele circuit. Hierdoor is het mogelijk om gericht methodes in te zetten of te ontwikkelen om daders uit het criminele circuit te halen (zie de bijlage voor de contactgegevens).

Alcohol en schoolfeesten

Een aantal schoolbesturen in Bergen op Zoom heeft aangegeven **geen** alcohol te schenken tijdens schoolfeesten. De gemeente stimuleert deze richtlijn en doet een dringend beroep op alle schoolbesturen om deze lijn te volgen. Duidelijk is dat indrinken door elke school niet wordt getolereerd en geaccepteerd, als een leerling in beschonken toestand op school of op een schoolfeest arriveert dan zijn daar consequenties aan verbonden (leerling wordt bijvoorbeeld geweigerd op het schoolfeest).

4. Vernieling en baldadig gedrag

4.1. Vandalisme

Algemene definitie

Vandalisme (vernielwoede) is een synoniem voor: vernieling, molest, straatschenderij etcetera.

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming / instemming van de eigenaar, doen. Graffiti valt meestal onder baldadigheid (424 SR), omdat er na verwijdering meestal geen blijvende schade optreedt.

Openlijke Geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (art. 424 WvSr)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel teweeg kan worden gebracht.

Toelichting

Vernieling is een uiting van het geen respect hebben voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst/ boosheid/ vervelen) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van handelingen tegen het slachtoffer te voorkomen.

In geval van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, verdient het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedragingen zelf sanctioneert conform de ontwikkelde sanctiestructuur. Interne maatregelen van de school tegen de dader kunnen variëren van lichte schorsing tot verwijdering.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis moeten worden gesteld. Bij ernstige vernieling vindt altijd vervolging plaats zeker wanneer het om minderjarigen gaat.

Maatregelen onderwijsinstelling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting). Indien onduidelijkheid over een incident bestaat kan vooraf telefonisch overleg plaatsvinden tussen de contactpersonen van de school en de politie (de wijkagent).

Geen aangifte bij de politie

- melden bij de contactpersoon van de school;
- hulp aan aangever / benadeelde en informeren van de ouders;
- bemiddeling in schadevergoeding of herstellen van de schade door de dader;
- terugkoppeling met contactpersoon politie;
- interne maatregelen tegen de dader / toepassen sanctiestructuur / contact met de ouders.

Wel aangifte bij de politie

- ouders van dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- aangifte opmaken;
- hulp aan aangever / benadeelde (slachtofferhulp) / ondersteunen bij het doen van aangifte;
- schadebemiddeling (ingevolge de Wet Terwee³);
- afhandeling van de verdachte (Justitie of Bureau Halt, melding Raad voor de Kinderbescherming);
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven;
- terugkoppeling met de contactpersoon van de school;
- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

- tegen de verdachte kan proces verbaal worden opgemaakt;
- jongere wordt besproken in het JCO (eventueel HALT afdoening);
- ouders van de dader en slachtoffer worden geïnformeerd;
- in schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

4.2. Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en/ of handelen in vuurwerk.

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en/ of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij mensenverzamelingen (zoals op schoolpleinen) is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een spelelement wordt. Ontploffend

³ n 1995 werd de Wet Terwee ingevoerd, die slachtoffers meer mogelijkheden tot schadevergoeding bood. Daarnaast ging de politie standaard wijzen op de mogelijkheid om hulp van slachtofferhulp te ontvangen.

vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast dat, als dit plaatsvindt in de nabijheid van een school, het geven en ontvangen van onderwijs ernstig belemmerd wordt.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om vuurwerk binnen de schoolgebouwen of op het terrein van de onderwijsinstelling te brengen. In geval de onderwijsinstelling kennis, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon vuurwerk binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden heeft of op andere wijze onder zich heeft, zal verzocht worden dit vuurwerk in te leveren. Vervolgens wordt het vuurwerk ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor **geen** schadevergoeding en is **niet** aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van het handelen verkregen.

Indien het gaat om verboden vuurwerk (altijd) of om meer dan een zeer geringe hoeveelheid vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode dan zal de onderwijsinstelling ook de politie in kennis stellen. De politiecontactfunctionaris (wijkagent, zie de bijlage) kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wetsovertreding en of aangifte wenselijk is.

Maatregelen onderwijsinstelling

Vuurwerkbezit

- inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie inschakelen (zie toelichting);
- bij geconstateerd gebruik schoolterrein: het vuurwerk in beslag nemen, vuurwerk inleveren bij de politie;
- bij verboden vuurwerk (strijkers, lawinepijlen, etcetera) het vuurwerk in beslag nemen, onmiddellijk politie in kennis stellen, vuurwerk inleveren bij de politie;
- interne maatregelen tegen de dader.

Vuurwerkhandel

- bij geconstateerde handel in vuurwerk: onmiddellijk politie in kennis stellen, zo mogelijk het vuurwerk in beslag nemen, vuurwerk inleveren bij de politie;
- interne maatregelen tegen de dader.

Maatregelen politie

Vuurwerkbezit

- politie neemt vuurwerk in beslag;
- proces-verbaal wordt opgemaakt;
- politie stelt ouders in kennis;
- terugkoppeling met contactpersoon school.

Vuurwerkhandel

- proces-verbaal wordt opgemaakt;
- afhandeling verdachte (justitie/ Raad voor de Kinderbescherming);
- politie stelt ouders in kennis;
- terugkoppeling met contactpersoon school.

4.3. Ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein

Algemene definitie

Onder ongewenste aanwezigheid op het schoolterrein wordt verstaan de aanwezigheid van een persoon die door feiten of omstandigheden niet welkom is op het schoolterrein (inclusief het gebouw/ de gebouwen op het schoolterrein). Er moeten bordjes 'Verboden toegang ex art. 461 SR' aanwezig zijn en er moet controle zijn dat die bordjes (zichtbaar) aanwezig blijven.

Juridische definitie

Verboden toegang (art. 461 WvS)

Hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich op eens anders grond, waarvan de toegang op een voor hem blijkbaar wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt of daar vee laat lopen, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Toelichting

Met het bord '461 SR' geeft de eigenaar, beheerder of toezichthouder aan dat het gebouw (of gebied) niet betreden mag worden door buitenstaanders, zonder toestemming, dus ook niet per fiets (elke school in Bergen op Zoom heeft dit bord hangen). Naast de eigenaar, beheerder of toezichthouder mag ook iedere burger, als deze een persoon het verbod ziet negeren, de persoon aanhouden (niet staande houden). De persoon mag worden vastgepakt, indien deze zich hieraan wilt onttrekken. Er mag geen geweld worden gebruikt. Om de persoon daadwerkelijk te verwijderen cq staande te houden, dient de politie te worden gebeld.

Maatregelen onderwijsinstelling

Ongewenst persoon is bekend bij de school

- de school verzoekt ongewenst persoon zich te verwijderen;
- bij weigering: overleg tussen de contactpersoon van de school en de politie (wijkagent);
- indien ongewenst persoon terugkomt: wederom verzoek zich te verwijderen. Bij weigering: contactpersoon school belt de politie;
- school stuurt aantekende brief met als onderwerp 'ontzegging toegang schoolterrein' naar persoon en eventueel diens ouders + een kopie naar de politie.

*Ongewenst persoon is **niet** bekend bij de school*

- indien de persoon niet bekend is: vragen naar personalia. Wil hij/ zij die niet geven: politie bellen waarbij aanrij-/ looproute op het terrein goed moet worden aangegeven;
- indien persoon wederom op het terrein komt, stellen twee daartoe bevoegde personen een verklaring op dat de persoon zich op het terrein bevond. Verklaring verzenden aan contactpersoon politie.

Maatregelen politie

Ongewenst persoon is bekend bij de school

- bij weigering van de persoon om het schoolterrein te verlaten: politie komt en maakt proces-verbaal op (art. 461 SR).

*Ongewenst persoon is **niet** bekend bij de school*

- proces verbaal art 461 SR: nadat de identiteit bekend is, de school in de gelegenheid stellen een brief te sturen naar de betreffende persoon en eventueel diens ouders;
- de verdachte wordt schriftelijk op politiebureau ontboden voor verklaring.

5. Zorg

5.1. Seksuele intimidatie/ loverboys

Algemene definitie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren (dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn).

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de onderwijsinstelling gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. Zie hiervoor de Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs (Ministerie OC en W sept. '99).

Juridische definitie

In het wetboek van strafrecht is er (nog) geen definitie opgenomen over het begrip 'loverboys'.

Toelichting

Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling;
- personeel - leerling;
- leerling - personeel;
- personeel - personeel (dit wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten).

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/ of emotionele schade ondervinden. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen (fysiek) omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Echter, het kan ook verbaal geuit worden zoals: aanspreekvorm, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen. Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

Maatregelen onderwijsinstelling (conform protocol van de eigen onderwijsinstelling)

De contactpersoon van de school schat in of de vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld.

Er is een contactpersoon op de school/locatie aangesteld (de voorkeur gaat uit naar twee personen: een man en een vrouw); dit kan een leerkracht of andere direct betrokkene bij de school zijn. Hij/ zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/ verzorgers (zie de bijlage voor de contactpersoon per school).

Indien er sprake is van seksuele intimidatie worden altijd de ouders van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de dader (indien sprake is van een leerling) op de hoogte gesteld.

Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren. Interne maatregelen van de school tegen de dader kunnen variëren van lichte schorsing tot verwijdering.

Maatregelen politie

Indien door het slachtoffer officieel een klacht wordt ingediend bij de politie kan hier de procedure in gang worden gezet. Deze procedure gaat via de politie, OM en de rechtbank.

Aanpak loverboys

De rol van de school in deze is beperkt. Het accent dient te liggen op de hulpverlening. Er dient door de school een zorgmelding te worden gedaan richting Bureau Jeugdzorg (kan verlopen via het Veiligheidshuis), daarnaast dient er een signaal te worden afgegeven in Zorg voor Jeugd. Daarnaast dient de school bij het vermoeden dat een jongere gedwongen relaties aangaat contact op te nemen met de ouders.

5.2. Melding seksueel geweld

Algemene definitie seksueel geweld

Onder seksueel geweld vallen alle handelingen met een seksuele bedoeling die de dader tegen de wens van het slachtoffer verricht. De wet maakt een onderscheid tussen aanranding en verkrachting. Van aanranding is sprake, wanneer tegen de wil van het slachtoffer seksuele handelingen worden verricht, zonder dat daarbij sprake is van binnendringen in het lichaam. Voorbeelden hiervan zijn: aanraken, zoenen, (laten) betasten en uitkleden. Ook doorgaan met vrijen als de ander niet meer wil, is een vorm van aanranding. In het geval van verkrachting wordt het lichaam van de ander binnengedrongen tegen zijn of haar wil. Dit kan gebeuren met geweld, onder bedreiging van geweld of door chantage. Onder verkrachting valt niet alleen het op enigerlei wijze (dus ook met een vinger of voorwerp) binnendringen van de anus of vagina. Ook het binnendringen van de mond met een geslachtsdeel is een vorm van verkrachting.

Juridische definitie

Seksueel binnendringen (art. 242 WvS)

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt als schuldig aan verkrachting gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Seksueel binnendringen bij wilsonbekwame (art. 243 WvS)

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden, handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Seksueel binnendringen bij een kind jonger dan 12 jaar (art. 244 WvS)

Hij die met iemand beneden de leeftijd van twaalf jaren handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Seksueel binnendringen bij een kind tussen 12 en 16 jaar (art. 245 WvS)

Hij die met iemand, die de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van zestien jaren heeft bereikt, buiten echt, ontuchtige handelingen pleegt die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Jeugdprostitutie (art. 248b WvS) (ook seksueel binnendringen bij een kind tussen 16 en 18 jaar)

Hij die ontucht pleegt met iemand die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen betaling en die de leeftijd van zestien jaren maar nog niet de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

Aanranding (art. 246 WvS)

Hij die door geweld of een andere feitelijkheid of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid iemand dwingt tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen, wordt als schuldig aan feitelijke aanranding van de eerbaarheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Ontucht (art. 247 WvS)

Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden of met iemand beneden de leeftijd van zestien jaar buiten echt ontuchtige handelingen pleegt of laatstgemelde tot het plegen of dulden van zodanig handelingen buiten echt met een derde verleidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

Verleiding van minderjarigen tot ontucht (art. 248a WvS)

Hij die door giften of beloften van geld of goed, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding van een minderjarige, wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, opzettelijk beweegt ontuchtige handelingen met hem te plegen of zodanige handelingen van hem te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

Ontucht met misbruik van gezag (art. 249 WvS)

Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

Met dezelfde straf wordt gestraft:

- de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwt of aanbevolen;
- de bestuurder, geneeskundige, onderwijzer, beambte, opzichter, of bediende in een gevangenis, rijkswerkinrichting, rijksinrichting voor kinderbescherming, weeshuis, ziekenhuis, of instelling van weldadigheid, die ontucht pleegt met een persoon daarin opgenomen;
- degene die, werkzaam in de gezondheidszorg of maatschappelijke zorg, ontucht pleegt met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd.

Toelichting

Slachtoffers van seksueel geweld kunnen op het politiebureau terecht om te vertellen wat er gebeurd is. Dit betekent niet dat er perse aangifte gedaan hoeft te worden. De politie heeft mede tot taak om een slachtoffer goed op te vangen. In principe maakt een informatief gesprek altijd deel uit van de opvang door de politie. In dit gesprek vertelt ze onder meer over de juridische mogelijkheden en de vereisten voor het doen van een melding of een aangifte. Ook beschikt de politie over adressen in de regio waar het slachtofferhulp kan krijgen.

Bij een melding van seksueel geweld wordt er door de politie niet altijd proces-verbaal opgemaakt. Een melding van seksueel geweld wordt altijd door de politie geregistreerd. De politie bekijkt of er verdere stappen worden ondernomen. Een melding kan ook door iemand anders dan het slachtoffer worden gedaan. Het is bovendien mogelijk een anonieme melding te doen: het is namelijk niet verplicht om naam en adres van het slachtoffer op te geven (bij een melding). Voor de politie is het belangrijk dat seksueel geweld in ieder geval gemeld wordt. Deze informatie kan van belang zijn, als er andere aangiften of meldingen over dezelfde verdachte bij de politie binnenkomen.

In het geval van aangifte van seksueel geweld stelt de politie hiervan een verklaring op, die door het slachtoffer moet worden ondertekend. Op basis van deze verklaring wordt een proces-verbaal opgemaakt. Voor de bewijsvoering is het het beste dat er zo snel mogelijk aangifte wordt gedaan. De dader kan nog in de buurt zijn en er zijn misschien

nog sporen. Maar het heeft zeker ook zin om aangifte te doen lange tijd na het gebeurde. Vooral slachtoffers van incest hebben soms jaren nodig voor ze aangifte kunnen of durven doen. Slachtoffers van seksueel geweld kunnen nog jaren na het gebeuren aangifte doen.

Maatregelen onderwijsinstelling

Net gepleegd (vandaag of gisteravond)

- Melding/ aangifte doen bij de politie in verband met opvang slachtoffer, sporenonderzoek en medisch onderzoek.

In het verleden gepleegd (dagen tot jaren geleden):

- Slachtoffer doet melding aan vertrouwenspersoon, docent of ander personeelslid van de school.

Ontvanger van de melding

- luister naar het slachtoffer. Stel geen vragen! Maak eventueel na het gesprek aantekeningen van hetgeen gezegd is door het slachtoffer (de ontvanger van de melding kan later als getuige gehoord moeten worden door de zedenrechercheur, loopt via de wijkagent);
- schakel de vertrouwenspersoon van de school in.

Vertrouwenspersoon

- probeer het slachtoffer zover te krijgen dat hij/ zij een vrijblijvend/ vertrouwelijk gesprek wil aangaan met de zedenrechercheur van het politiedistrict West-Brabant;
- als het slachtoffer een gesprek wil, maak dan een afspraak (via de wijkagent). Indien het slachtoffer absoluut geen gesprek met de politie wil, kan er een melding gedaan worden aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling;
- meldt het aan de rector van de school.

*Wat moet **nooit** gedaan worden*

- het slachtoffer uithoren over datgene wat er is gebeurd. Volsta met datgene wat het slachtoffer spontaan vertelt;
- ga geen gesprekken aan met personen die door het slachtoffer eerder in vertrouwen zijn genomen (vrienden en vriendinnen en dergelijke);

Deze handelingen kunnen namelijk in een later stadium een getuigenverklaring onbruikbaar maken. Bij twijfel kan er altijd overlegd worden met een zedenrechercheur.

Maatregelen politie

In het informatieve gesprek met de zedenrechercheur komt aan de orde wat het slachtoffer is overkomen, waarna er een inschatting gemaakt kan worden wat de politie voor het slachtoffer kan doen en niet kan doen. Het slachtoffer wordt, indien nodig, verwezen naar hulpverlening, arts of slachtofferhulp voorts komen de gevolgen van het doen van eventuele aangifte aan de orde.

Na het gesprek krijgt het slachtoffer bedenktijd om in alle rust te kunnen beslissen of hij/ zij overgaat tot het doen van aangifte. Een aangifte is de start van het politieonderzoek.

5.3 Schoolverzuim

Algemene definitie

Er zijn twee soorten schoolverzuim te onderscheiden, namelijk absoluut schoolverzuim en relatief schoolverzuim:

Onder *absoluut schoolverzuim* wordt verstaan: een leerplichtige jongere staat niet bij een school/ onderwijsinstelling ingeschreven.

Onder *relatief schoolverzuim* wordt verstaan: een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

Bij relatief verzuim wordt een onderscheid gemaakt in *signaal verzuim* (spijbelen) en *luxe verzuim* (verzuim voor vakanties onder schooltijd)

Juridische definitie

Controle absoluut schoolverzuim door burgemeester en wethouders (art. 19 Herziene leerplichtwet 1969)

Burgemeester en wethouders controleren of jongeren, die als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven en nog leer- of kwalificatieplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven.

Kennisgeving relatief schoolverzuim (art. 21 Herziene leerplichtwet 1969)

Indien een ingeschreven leerling van een *school* op wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal 16 uren les- of praktijktijd bedraagt, geeft het hoofd van de school hier onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft. In de kennisgeving, bedoeld in het eerste en tweede lid, vermeldt het hoofd zo mogelijk mede het BSN of onderwijsnummer van de jongere.

Scholen voor voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie zijn sinds 1 augustus 2009 verplicht het relatief verzuim te melden in het Digitaal Verzuimloket in plaats van aan burgemeester en wethouders.

Deze verzuimgegevens worden vervolgens automatisch doorgestuurd naar de woongemeente van de verzuimende leerling.

Toelichting

Onder *luxe verzuim* wordt verstaan: leer- en kwalificatieplichtige jongeren verzuimen de lessen op school omwille van een vakantie (met het gezin) buiten de reguliere schoolvakanties om.

Onder *signaal verzuim* wordt verstaan: het schoolverzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, niet kunnen omgaan met conflictsituaties etcetera.

Signaalverzuim kan leiden tot voortijdige schooluitval. Wanneer de school de leerplichtambtenaar van de gemeente Bergen op Zoom op de hoogte stelt van het signaalverzuim zal de leerplichtambtenaar de ouders/verzorgers en de jongere wijzen op hun wettelijke verplichting onderwijs te volgen. Daarnaast is het van groot belang aandacht te besteden aan de achterliggende gronden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders/ verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het zorgadvies team (ZAT) worden ingeschakeld. Hoe eerder er aandacht is voor de achterliggende problemen van het schoolverzuim hoe groter de kans is dat herhaling van verzuim of zelfs uitval van de jongere te voorkomen is.

De RMC-regeling (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) hanteert de volgende definitie van een voortijdig schoolverlater: "iemand die in de leeftijd van 12 tot 23 jaar gedurende een periode van minimaal een maand zonder geldige reden geen school bezoekt of zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat.

Onder startkwalificatie wordt verstaan:

- een diploma HAVO/VWO;
- een diploma MBO op minimaal niveau 2

De gemeente Bergen op Zoom is centrumgemeente voor de uitvoering van de RMC-regeling regio West-Brabant (Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht). Hoofddoel van de RMC-regeling is het voorkomen en terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters in de regio. Het middel is een sluitend systeem van melding, registratie en doorverwijzing van de individuele schoolverlater. Hierdoor is een netwerk gerealiseerd tussen gemeenten, onderwijs, hulpverlening, arbeidsbureaus en justitie.

De leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig het onderwijs te verlaten, worden door de leer- of kwalificatieplichtambtenaar van de woongemeente van de jongere in behandeling genomen. De niet-leerplichtige ongekwalificeerde jongeren tot 23 jaar worden door de gemeenten benaderd via een trajectbegeleider.

De trajectbegeleider probeert deze jongeren al dan niet via een traject weer terug naar school te begeleiden met als doel het behalen van de startkwalificatie.

Centraal in de uitvoering van de RMC-regeling staat de samenwerking tussen Arbeidsbureau, de WIW-organisaties, jeugdhulpverlening en de gemeenten (leerplicht/ RMC). Met deze organisaties zijn overlegteams gevormd, waar jongeren worden besproken, waarvoor geen scholingstraject mogelijk is. Het RMC volgt de jongere tot hij/ zij in een traject zit.

Maatregelen onderwijsinstelling

- directies van scholen geven aan burgemeester en wethouders van de woon- of verblijfplaats van de jongere binnen zeven dagen kennis van in- en afschrijvingen van leerplichtige jongeren. Dit om absoluut schoolverzuim te kunnen controleren;
- directies van basisscholen en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs zijn verplicht om de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere in kennis te stellen van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim (art.21);
- Directies van scholen voor voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie zijn sinds 1 augustus 2009 verplicht het relatief verzuim te melden in het Digitaal Verzuimloket in plaats van aan burgemeester en wethouders. Deze verzuimgegevens worden vervolgens automatisch doorgestuurd naar de woongemeente van de verzuimende leerling.
- van de school wordt verwacht dat zij een sluitende verzuimregistratie voeren en in hun schoolplan aangeven hoe de verzuimregistratie is georganiseerd;
- van scholen wordt verwacht zorg en aandacht te besteden aan de leerling bij schoolverzuim en de ouders te informeren;
- vanuit school kan naast melding bij leerplichtzaken de situatie van een leerling ingebracht worden in het ZAT van de school. Dit is raadzaam als er problematiek op meerdere levensterreinen aan het verzuim ten grondslag lijken te liggen en deze problematiek de interne zorgstructuur van de school overstijgt.

Maatregelen leerplichtambtenaar

- de leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 om het recht op onderwijs voor iedere jongere te bewaken;
- als blijkt dat een leer- kwalificatieplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een school of indien een kennisgeving van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim is ontvangen, stelt de leer-kwalificatieplichtambtenaar na overleg met de betrokkenen van de school een onderzoek in;
- de leer-kwalificatieplichtambtenaar hoort de voor de jongere verantwoordelijke personen en de jongere zelf en tracht hen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen;
- blijkt dat de voor de jongere verantwoordelijke personen of de jongere zelf weigeren de jongere in te laten schrijven bij een school of zij willens en wetens geen zorg dragen voor geregeld schoolbezoek, dan zal de leer-kwalificatieplichtambtenaar aangifte doen aan de officier van justitie in de vorm van een proces-verbaal.

In de toelichting van de herziene Leerplichtwet 1969 wordt krachtig benadrukt dat het toezicht houden het karakter zou moeten dragen van maatschappelijke zorg. De leerplichtambtenaar zal in zijn/ haar onderzoek aandacht hebben voor achterliggende problematiek van het verzuim en door middel van advies bemiddeling en verwijzing trachten het schoolverzuim te beëindigen.

Maatregelen van het OM

Het OM heeft de aanpak van de handhaving van de Leerplichtwet verscherpt omdat zij een duidelijke relatie legt tussen jeugdcriminaliteit en schoolverzuim. In dit kader wordt een "liik op stuk-beleid" gevoerd waarbij afspraken zijn gemaakt over een snellere afhandeling van leerplichtzaken. Zo zal voortaan in een eerder stadium proces-verbaal worden opgemaakt. De procedure hiervoor is in overleg met de officier van Justitie opgesteld. Justitie streeft naar afhandeling van de strafzaken binnen een termijn van drie maanden.

Het OM stelt voorop dat het van groot belang is zo snel mogelijk te reageren op een geconstateerde overtreding. Daarom is het noodzakelijk dat er op de scholen een sluitende verzuimregistratie is georganiseerd. Met name bij signaalverzuim en absoluut verzuim waarbij de situatie zeer zorgelijk kan zijn, is zeer snel vervolgen een belangrijk element in het vergroten van de kans dat het strafrecht op enigerlei wijze kan bijdragen aan het oplossen van het probleem.

Aanpak te laat komen op school in relatie tot schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Scholen registreren te laat komen. Het is aan de school om te bepalen in welke tijdslimieten er geregistreerd wordt. Voor de ene school is twee minuten al een registratie waard, de andere school vindt dit pas bij bijvoorbeeld tien minuten.

Na zes keer te laat komen, stuurt de school een brief aan de ouders, waarin mededeling wordt gedaan van het te laat komen en ouders verzocht worden hier iets aan te doen. Tevens wordt er in opgenomen, dat er melding wordt gedaan bij de leer-/ kwalificatieplichtambtenaar en een waarschuwing afgegeven dat bij negen keer te laat komen er een Halt verwijzing kan volgen.

Bij de negende keer te laat komen, meldt de school dit direct bij de leer-/ kwalificatieplichtambtenaar. Deze onderneemt direct actie door de leerling zo snel mogelijk te bezoeken en te horen. Dit heeft een duidelijke voorbeeldfunctie naar overige leerlingen. De leer-/kwalificatieplichtambtenaar beoordeelt of het te laat komen aanleiding is om een mini proces-verbaal op te maken. Zo ja, dan informeert de leerplichtambtenaar bij Halt en politie of er nog een verwijzing naar Halt mogelijk is. Tot 16 jaar dient ook toestemming van de ouders van de leerling voor de Halt verwijzing gevraagd te worden. Indien Halt niet mogelijk is, dan volgt een proces-verbaal. Afdoening met een waarschuwing maakt immers de aanpak van het te laat komen ongeloofwaardig.

Negen keer te laat komen staat gelijk aan een schoolverzuim van twee dagdelen. Achtergrondgedachte hierbij is namelijk dat het negen uren kunnen zijn, hetgeen gelijk staat met twee dagdelen les (daarom is het aan de school om te bepalen bij welke tijdslimiet zij het te laat komen registreren)

Wordt de Halt-zaak positief afgesloten dan zijn er geen verdere gevolgen. Wordt de Halt-zaak negatief afgesloten dan dient proces-verbaal opgemaakt te worden.

Recidiveert de leerling in het te laat komen, dan wordt na de 15e keer proces-verbaal opgemaakt. Ook ouders zijn dan te kort geschoten in de aanpak van hun zoon/ dochter.

De periode van negen keer te laat komen is bepaald in een tijdsbestek van zes maanden. Voor de 15e keer wordt deze termijn uiteraard verlengd tot het gehele schooljaar.

Aansluiting Scholen op gemeentelijke zorgstructuur

Met dit convenant en handelingsprotocol zijn afspraken gemaakt over de uitwisseling van informatie tussen de samenwerkende instanties in het Veiligheidshuis district Bergen op Zoom en de scholen voor voortgezet onderwijs in Bergen op Zoom. Binnen de zorgstructuur participeren verschillende instanties/ organisaties. De belangrijkste zullen hieronder kort worden toegelicht.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Scholen kunnen voor vragen over de opvoeding en ontwikkeling van jongeren terecht bij het CJG. Het CJG is laagdrempelig en preventief. U als professional kan contact opnemen met CJG voor meer informatie over een bepaald onderwerp, maar ook jongeren kunnen terecht bij het CJG voor informatie en advies. Als school kunt u ook ouders/ verzorgers doorverwijzen naar het CJG wanneer zij vragen hebben over de opvoeding en/ of ontwikkeling van hun kind (zie de bijlage voor alle contact gegevens).

Veiligheidshuis

De contacten tussen de scholen in het voortgezet onderwijs en het Veiligheidshuis lopen via de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar neemt deel aan het HCO (Hulpverlenings Casus Overleg) in het Veiligheidshuis en aan het ZAT (Zorg Advies Teams) op de meeste scholen. In het veiligheidshuis vindt procesregie plaats, dit betekent dat kinderen/ jongeren worden besproken in verschillende overleggen (bijvoorbeeld HCO of JCO, Jeugd Casus Overleg), afhankelijk van de casus.

Voor de casus bespreking in het HCO kan de 'aanvliegroute' als volgt zijn:

1. De schoolt brengt een casus rechtstreeks in, in het Veiligheidshuis. De casus wordt dan besproken in het HCO. In het HCO wordt tevens afgesproken wie de terugkoppeling verzorgd richting school. Dit kan de 'casus eigenaar' zijn (bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg) of dit kan de leerplichtambtenaar zijn.
2. In overleg met de school brengt de leerplichtambtenaar de casus in, in het Veiligheidshuis. Ook dan wordt de casus besproken in het HCO. In dit geval is de leerplichtambtenaar ook verplicht om de terugkoppeling richting de school te verzorgen.

Zorg AdviesTeams (ZAT)

Het ZAT is een multidisciplinair overleg ten behoeve van leerlingenzorg in het voortgezet onderwijs. De informatie-uitwisseling tussen het onderwijs en het Veiligheidshuis vindt plaats in het belang van de schoolloopbaan van de leerling. Er wordt door alle partijen vanuit gegaan dat op een zorgvuldige en respectvolle wijze hiermee wordt omgegaan. Hiertoe wordt een privacyconvenant opgesteld en ondertekend.

Mocht zich een incident voordoen op school, of mocht u als school behoefte hebben om met iemand te 'sparren' over een casus waar (veel) zorg over bestaat dan kunt u contact opnemen met de HCO coördinator (zie de bijlage voor de gegevens).

Signaleringsysteem Zorg voor Jeugd

Zoals in het convenant omtrent de Veilige School staat aangegeven bent u als school verplicht om te signaleren in Zorg voor Jeugd wanneer u zich zorgen maakt om een jongere.

Monitoring handelingsprotocol

De werkgroep, bestaande uit een afgevaardigde van het stedelijk overleg voortgezet onderwijs die de directeuren van de verschillende scholen vertegenwoordigd, de gemeente en politie, is verantwoordelijk voor de monitoring van dit protocol, het up to date houden van het protocol en het uitbreiden van dit protocol richting bijvoorbeeld regio gemeenten en het basis onderwijs.

De monitoring zal er onder meer uit bestaan dat scholen verplicht een incidentregistratie dienen bij te houden (format voor een eenduidige incidentregistratie kan op een later tijdstip nog worden opgesteld), dat scholen bij een incident handelen conform dit handelingsprotocol en dat scholen zelf ook het protocol actueel houden. De scholen die na de eerste monitor periode voldoen aan de hierboven genoemde criteria zullen een keurmerk Veilige School krijgen uitgereikt . Na maart 2011 zal eens per jaar het keurmerk Veilige School worden uitgereikt aan andere scholen, mits zij voldoen aan de criteria zoals benoemd in dit handelingsprotocol. Daarnaast kan het zo zijn dat een school die reeds een keurmerk heeft ontvangen, maar het protocol onvoldoende naleeft, wordt gevraagd het keurmerk in te leveren. Het is aan de monitorgroep om hier advies over te geven.

Bijlagen

Bijlage 1	Convenant Veilige School
Bijlage 2	Overzicht verboden wapenbezit (zie paragraaf 1.3.)
Bijlage 3	Belangrijke namen en telefoonnummers
Bijlage 4	Stroomschema

Bijlage 1 Overeenkomst De veilige VO School Bergen op Zoom

Partijen:

- De gemeente Bergen op Zoom; verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van Integraal Veiligheidsbeleid.
- Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs; verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van de bovenschoolse zorg volgens de WVO, de wet BIO, de Arbo-wet en de Regeling regionaal zorgbudget, en reboundvoorziening; en middels de samenwerkende scholen medeverantwoordelijk voor de veiligheid en welzijn van leerlingen, leraren, onderwijsondersteunend personeel en bezoekers op de scholen.

Overwegende dat:

Partijen een gezamenlijk belang hebben bij het vroegsignaleren van problematiek en het maken van een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken, ten behoeve van het creëren van een sociaal veilige omgeving op en rondom de school en ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van crimineel gedrag en vandalisme. Deze afspraken in de vorm van een overeenkomst worden vastgelegd en als aanvulling op de overeenkomst een handelingsprotocol ontwikkeld wordt, dat op school(locatie)niveau een school(locatie)specifieke uitwerking kent.

Indachtig:

Het feit dat de overeenkomst en het daarbij behorend handelingsprotocol, evenals de daarop gebaseerde school(locatie)specifieke uitwerkingen, leidraad zijn voor het handelen van partijen.

Komen overeen:

Artikel 1: Stuurgroep

1. Ter begeleiding van de ontwikkeling en uitvoering van deze overeenkomst wordt een Stuurgroep Veilige School ingericht.
2. De taken van deze stuurgroep zijn het bewaken en toetsen van de afspraken en het sturing geven aan het project "Veilige School Bergen op Zoom"
3. In de stuurgroep (voornamelijk) beleidsmatige, financiële en bestuurlijke zaken aan de orde komen.
4. De stuurgroep bestaat uit:
 - a. Een vertegenwoordiger van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bergen op Zoom
 - b. Een vertegenwoordiger van het bestuur van het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs.
5. De stuurgroep komt minimaal twee keer per jaar bijeen en kan worden bijgestaan door deskundigen.

Artikel 2: Projectleider

1. De deelnemende partijen wijzen een projectleider aan.
2. De taken van de projectleider zijn:
 - a. Activeren van scholen, gemeente en Veiligheidshuis met als doel een actieve participatie van een ieder;

- b. Voorbereiden van een handelingsprotocol waarbij het doel, de taak van iedere partner en de wijze van samenwerking helder omschreven staat;
- c. Ontwikkelen van een werkplan en de coördinatie van de uitvoering van dit plan;
- d. Coördineren van de diverse activiteiten die voortvloeien uit het handelingsprotocol;
- e. Optreden als intermediair tussen de diverse participanten;
- f. Informeren van de diverse participanten;
- g. Verzorgen van het secretariaat van de stuurgroep;

Artikel 3: Veiligheidscoördinatoren

1. De directies van de scholen wijzen een veiligheidscoördinator aan.
2. De taken van de veiligheidscoördinator, met de geschatte investering van 2 uur per week:
 - a. Coördineren van de activiteiten op de school, die voortvloeien uit het handelingsprotocol;
 - b. Opstellen van actiepunten t.b.v. het veiligheidsplan op de school;
 - c. Creëren van een draagvlak m.b.t. het veiligheidsbeleid op de school;
 - d. Bewaken van de uitvoering van het handelingsprotocol en het bijhouden van de registratie in deze;
 - e. Optreden als eerste aanspreekpunt m.b.t. het veiligheidsbeleid op de school;
 - f. Optreden als eerste aanspreekpunt naar de andere participanten binnen het project Veilige School Bergen op Zoom;
 - g. Informeren van de eigen organisatie met betrekking tot ontwikkelingen en activiteiten voor de uitvoering van het handelingsprotocol.

Artikel 4: Coördinatiegroep

Ter ontwikkeling van het traject en voor de uitvoering ervan functioneert een coördinatiegroep bestaande uit de veiligheidscoördinatoren van de deelnemende scholen en afgevaardigden van de gemeente

De coördinatiegroep komt minimaal 4 maal per jaar bij elkaar.

1. Naast de coördinatiegroep worden diverse (schoolgebonden) werkgroepen ingesteld die uit hun midden een voorzitter en secretaris kiezen en jaarlijks een werkplan opstellen in overleg met de projectleider.
2. Het jaarplan is gericht op de totstandkoming van een veiligheidsplan (handelingsprotocol) op school(locatie)specifiek niveau.
3. De coördinatiegroep is verantwoordelijk voor de communicatie tussen stuurgroep, coördinatiegroep en werkgroepen v.v.

Artikel 5: Gemeente

1. De gemeente als verantwoordelijke voor de integrale veiligheid, houdt toezicht op de naleving van de gemaakte afspraken en biedt facilitaire ondersteuning bij de uitvoering van de bij de afspraken betrokken partijen. Hierbij gelden de WMO, het Integrale Jeugdbeleid en het Integrale Veiligheidsbeleid als wettelijke kaders.
2. De gemeente voert de regie bij de realisatie van een sluitende aanpak in de keten tussen onderwijs, zorg en justitie.
3. De gemeente heeft een stimulerende rol en draagt zorg bij het vergroten van kennis inzake veiligheid op scholen. Voor de rol van de gemeente wordt verwezen naar het Handelingsprotocol.

Artikel 6: Scholen

1. De scholen ontwikkelen een school(locatie)specifiek veiligheidsplan, dat in het schooljaar 2009/2010 in werking treedt.

2. Hierbij is een actieve houding van het bestuur van de school, bestuur van het SWV voortgezet onderwijs, centrale directie, locatiedirectie, leerkrachten en ander personeel van belang, om veiligheid in en rond de school hoog op de agenda te houden.
3. De stuurgroep van de Veilige School Bergen op Zoom zal hierin zonedig actief de scholen ondersteunen.
4. De scholen maken zodanige afspraken dat voor een ieder duidelijk is tot wie men zich op de school(locatie) kan wenden inzake de veiligheid op de school(locatie).
5. Daarnaast is het te formuleren handelingsprotocol, integraal onderdeel van de overeenkomst, leidraad voor het handelen van de verschillende partijen.
6. De scholen zorgen ervoor dat ouders/verzorgers en leerlingen op de hoogte zijn van de binnenschoolse afspraken, die voortvloeien uit de uitvoering van deze overeenkomst (een leerlingenstatuut, de schoolgids en/of website zijn hierbij een hulpmiddel).

Artikel 7: Advies en/of informatieplicht en signaleringsplicht

1. De school verstrekt op verzoek van de politie, Openbaar Ministerie, gemeente (leerplichtambtenaar) en HALT, waar de wet dit toestaat, advies en/of informatie betreffende te treffen (prejustitiële) sancties over een leerling van de betrokken school.
2. de school signaleert in het signaleringssysteem 'Zorg voor Jeugd' jongeren bij wie het vermoeden bestaat dat zich problemen voordoen waardoor de lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling mogelijk in gevaar is of mogelijk een gevaar kan worden.

Artikel 8: Duur van deze overeenkomst

1. Deze overeenkomst gaat in op de datum van ondertekening en geldt in beginsel één jaar.
2. Partijen geven minimaal een half jaar voor het aflopen van het lopende jaar van de overeenkomst aan alle partijen schriftelijk, met redenen omkleed aan, dat zij voornemens zijn de overeenkomst te beëindigen.

Aldus ondertekend in tweevoud d.d.

Samenwerkingsverband voortgezet en middelbaar beroeps onderwijs:

Gemeente Bergen op Zoom:

De burgemeester van Bergen op Zoom,

N.B. Dit handelingsprotocol is een uitwerking van de overeenkomst Veilige School dat is ondertekend door gemeente en het samenwerkingsverband voortgezet en middelbaar beroeps onderwijs. Voortaan zal dit handelingsprotocol een agendapunt zijn op het stedelijk overleg.

Bijlage 2 Overzicht van verboden wapens

Verboden wapens

De volgende wapens zijn bij wet verboden:

- stiletto's
- werpmessen
- vlindermessen
- boksbeugels
- katapulten
- pijlen met snijdende delen
- andere ongewenste niet-vuurwapens
- speelgoedwapens en lucht-, gas- en veerdrukwapens die sterk op echte wapens lijken
- volautomatische vuurwapens
- handgranaten
- andere militaire wapens
- peperspray
- andere voorwerpen met giftige, weerloosmakende en traanverwekkende stoffen
- pistolen
- revolvers
- geweren
- alarmpistolen
- werpmessen

Ook voorwerpen die niet als wapen bedoeld zijn, maar wel zo gebruikt kunnen worden, vallen onder verboden wapens. Bijvoorbeeld een honkbalknuppel tijdens een demonstratie of een keukenmes tijdens een gevecht.